

Si të zhvillohet një propozim projekti

Programet e BE-së për vendet jo
anëtare të BE-së

Raniero Chelli, UNIMED

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Struktura e përgjithshme e Lëndës

Seksioni 1: Pasqyrë e programeve të BE-së për vendet jo anëtare të BE-së

Seksioni 2: Dizajni i projektit

Hapat kryesorë në përgatitjen e propozimit

Seksioni 3: Çështjet transversale: menaxhimi i projektit, shpërndarja, qëndrueshmëria

Seksioni 4: Buxheti

Çështje transversale

Në modulin e tretë, pjesëmarrësve do t'u sigurohet një pasqyrë se si të hartohen procedurat e menaxhimit të projektit për një projekt ndërkombëtar, si të hartohet një strategji e shpërndarjes dhe si të sigurohet qëndrueshmëria e projektit të ardhshëm, tre çështje kyçe tërthore për një të suksesshëm propozim.

Përmbledhje

- Hyrje në menaxhimin e projektit
- Përhapja, Shfrytëzimi dhe Komunikimi

Hyrje në menaxhimin e projektit

- Menaxhimi i Projektit duhet të konsiderohet në 2 faza të ndryshme :
 - Përgatitja e propozimit: ne përshkruajmë mënyrën se si do ta menaxhojmë projektin, nëse miratohet
 - Realizimi i projektit: duhet të zbatojmë në praktikë atë që kemi përshkruar
 - Në këtë modul ne kujtojmë disa koncepte të fazës së projektimit dhe fokusohemi në fazën e ekzekutimit

Hyrje në menaxhimin e projektit

- Pse Menaxhimi i Projektit është kaq i rëndësishëm për Komisionin në fazën e vlerësimit?
 - Një projekt kompleks me shumë vende duhet të menaxhohet tërësisht në mënyrë që të prodhojë rezultate
 - Partnerët janë në vende të ndryshme, flasin gjuhë të ndryshme, kanë prioritete të ndryshme dhe (zakonisht) pritshmëri të ndryshme përballë projektit

Hyrje në menaxhimin e projektit

- Prandaj, ne duhet të bindim Komisionin se ne dimë të sillemi me Menaxhimin e Projektit, të paktën në aspektet e mëposhtme:
 - Monitorimi dhe kontrolli i aktiviteteve
 - Veprimet e rikuperimit (nëse diçka shkon keq)
 - Kontrolli i procesit të vendimmarrjes
 - Menaxhimi financiar dhe administrative
 - Të drejtat e pronësisë intelektuale
 - Zgjidhja e konflikteve
- Deklarata përfundimtare:
 - PA MENAXHIM = PA REZULTATE!

Strukturat e menaxhimit: komitetet, rolet

- Terminologjia :
 - I dorëzueshëm
 - Pika historike
 - Rishikimi
 - Periudha e Raportimit

Struktura e Menaxhimit të Projektit

Faza e projektimit :

Struktura e Menaxhimit të Projektit është pak a shumë e njëjtë për të gjitha projektet, por ajo duhet të jetë e përshtatur për projektin individual.

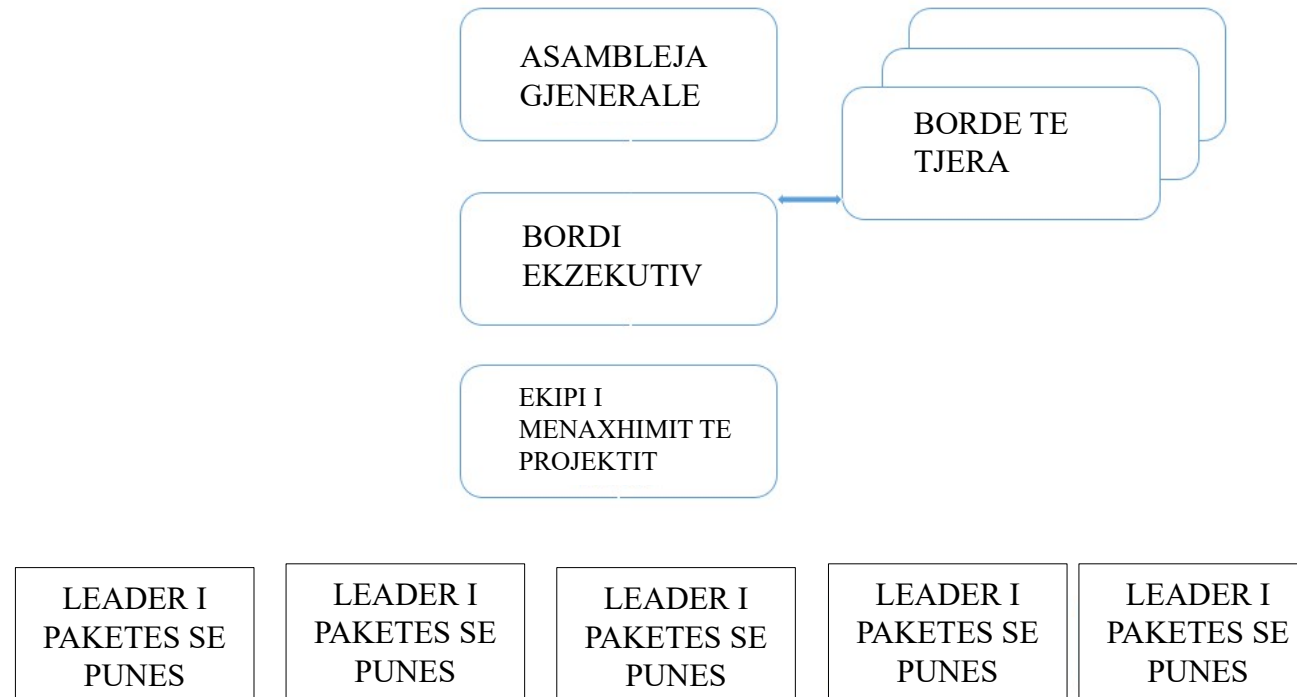
Në fazën e projektimit (hartimi i propozimit) ne duhet të bindim vlerësuesit se dimë të menaxhojmë një projekt ndërkombëtar.

Fillojmë nga struktura hierarkike (shih Slide-n tjetër)

Struktura e Menaxhimit të Projektit

Faza e projektimit: Grafiku i menaxhimit (shembull)

Faza e projektimit: Grafiku i menaxhimit (shembull)

- Asambleja e Përgjithshme
 - Përfaqësuesit e partnerëve
 - Menaxhimi Strategjik, vendimmarrje e nivelit të lartë
 - Delegatët e Menaxhimit Operativ
- Bordi Ekzekutiv
- Menaxher i projektit (Koordinator)
 - Përgjegjës për realizimin e projektit
 - Menaxhimi Operativ
 - Koordinimi Menaxhimi Administrativ
 - Konsorcium/Komision Nderveprimi

Struktura e Menaxhimit të Projektit

- Asambleja e Përgjithshme
 - Përbërë nga përfaqësues të Partnerëve
 - Menaxhimi Strategjik, vendimmarrje e nivelit të lartë
 - Delegatët e Menaxhimit Operativ
 - Takohet një ose dy herë në vit
 - Rregullat e votimit!
- Bordi Ekzekutiv
 - I zgjedhur nga G.A.
 - Zakonisht drejtuesit e WP
 - Menaxhimi operacional, niveli i lartë
 - Takohet 3-4 herë në vit
 - Mandati i qartë nga G.A.s

Struktura e Menaxhimit të Projektit

- Ekipi i Menaxherit të Projektit (Koordinator)
 - Përgjegjës për realizimin e projektit
 - Të paktën 1 menaxher projekti dhe një menaxher projekti Administrativ
 - Menaxhimi Operativ, ditë pas dite
 - Koordinimi Menaxhimi Administrativ
 - Menaxheri i projektit: Konsorciumi/Komisioni i Ndërfaqes

Struktura e Menaxhimit të Projektit

Mundësia e ngritjes së Komiteteve të tjera (në varësi të llojit të Projektit)

- Komiteti teknik/shkencor :
 - Menaxhon çështje teknike/shkencore
 - Përfshin drejtuesit e WP Teknike
 - Kryesohet nga Menaxheri i Projektit ose Menaxheri Teknik
- Komiteti i Shfrytëzimit:
 - Menaxhon çështjet e shfrytëzimit
 - Përfshin Përfaqësuesit Industrialë
 - Kryesohet nga Menaxheri i Shfrytëzimit
- Komisioni Etik :
 - Menaxhon çështjet etike (eksperimentimi mbi njerëzit ose kafshët, mbrojtja e të dhënave etj...)
 - Përbëhet nga ekspertë të çështjeve etike
 - Kryesohet nga Menaxheri Etik
- Të gjitha këto komisione i raportojnë Bordit Ekzekutiv

Struktura e Menaxhimit të Projektit

- Struktura dhe procedurat e menaxhimit
 - Drejtuesit e WP :
 - Përgjegjës për WP-të individuale.
 - Raportoni tek Menaxheri i Projektit
 - Mund të jenë anëtarë të Bordit Ekzekutiv
- G.A.: rregullat e përfaqësimit dhe votimit:
 - G.A. është një komitet që përfshin të gjithë partnerët => nevoja për rregulla votimi
 - Rregullat e mundshme
 - A) një njeri një votë
 - B) numri i votave që korrespondon me investimin e partnerëve
 - C) Të tjera (marrëveshje ndërmjet partnerëve)

Struktura e Menaxhimit të Projektit

- Të gjitha rregullat që do të përcaktohen dhe bien dakord gjatë mbledhjes së parë të G.A, të përfshira në Marrëveshjen e Konsorciumit
- Vështirësi e mundshme nëse nuk arrihet konsensus, por rregullat e votimit nuk janë vendosur ende
- Zgjidhja: Aftësitë ndërmjetësuese të Menaxherit të Projektit

Nivelet e menaxhimit të projektit

- 3 nivelet e Menaxhimit :
 - Strategjik
 - Operacional
 - Administrativ

Menaxhimi Strategjik (G.A.)

- Funkzioni tipik i G.A.
- Respektimi i kontratës
- Menaxhimi i modifikimeve/përrjashtimeve
- Marrëveshja e konsorciumit

Menaxhimi Strategjik (G.A.)

- Shembuj
 - Ripërcaktimi i objektivave të projektit
 - Ndryshimi i partneritetit
 - Modifikoni alokimin e buxhetit
 - Riorganizimi i planit të punës / kohës
 - Përkufizimi i IPR dhe shfrytëzimi

Menaxhimi Operativ (Bordi Ekzekutiv.)

- Bordi Ekzekutiv :
 - Menaxhimi Operativ
 - Merr vendime për çështje operative
 - Përgatit vendimet e G.A.
 - Menaxhimi i konflikteve (shih më poshtë)

Menaxhimi Operativ (PMT)

- Menaxheri i projektit: përgjegjës për ekzekutimin e projektit, detyrat kryesore:
 - Kryesimi i Bordit Ekzekutiv
 - Përgatitja e një Libreze pune të detajuar për Menaxhimin e Projektit (DX.1) që ilustron procedurat e menaxhimit dhe raportimit që duhen ndjekur nga të gjithë partnerët;
 - Mbi bazën e kësaj Libreze pune, monitorimi i ecures së projektit kundrejt planit të punës dhe ndërmarrja e veprimeve korrigjuese aty ku është e nevojshme.
 - Fton për mbledhjen e Bordit Ekzekutiv kur është e nevojshme

Menaxhimi Operativ (PMT)

- Menaxheri i projektit: përgjegjës për ekzekutimin e projektit, detyrat kryesore:
 - Aktivizimi i detyrave të projektit në kohët e parashikuara, për t'u siguruar që të gjithë partnerët po ndjekin planin e punës;
 - Duke qenë ndërlidhja midis Komisionit dhe Konsorciumit, siç kërkohet nga vetë Komisioni: kjo mund të kërkojë aftësi ndërmjetësimi dhe negocimi;
- Menaxheri i projektit: përgjegjës për ekzekutimin e projektit, detyrat kryesore:
 - Sigurimi që produktet e Projektit të dorëzohen në kohën e duhur dhe me nivelin e duhur të cilësisë;
 - E fundit, por jo më pak e rëndësishme, fillimi i procedurave të zgjidhjes së konfliktit siç përcaktohet në Manualin e Menaxhimit të Projektit, aty ku është e nevojshme.

Menaxhimi Administrativ (PMT)

- Kontrolli i kostove dhe rimbursimeve
- Plani Financiar
- Menaxhimi dhe kontrolli
- Paradhëniet
- Pagesat
- Sasia e detyruar për pagesë
- Pasqyrat e kostos

Fletore pune e projektit (WB)

Task n.	Task title		Start date	End date	Status
1.2	Methodological definition of the information gathering				On going
	General description		Participants (task leader first)		
	Elaboration of the methodology for the information gathering to analyse the Status of the art and the users' requirements.		Partner2 Partner4 Partner5		
	Subtask n.	Description		Participant	Status
	1.2.1	Detailed description of 1.2.1		P2, P4	
	Subtask n.	Description		Participant	Status
	1.2.2	Detailed description of 1.2.2		P2, P5	
	Task 1.2 Input (previous task results that flow in the task)				
Project plan; list of the major stakeholders.					
Task 1.2 Output (task results that flow into the following task)					
Methodology for Information gathering to analyse the Status of the art.					
Methodology for Information gathering to analyse the users' requirements.					

Plani i Cilësisë

- Plani i Cilësisë:
 - Zakonisht është pjesë e rezultateve të WP të Menaxhimit të Projektit
 - Ai fokusohet kryesisht në rezultatet e projektit (më shumë sesa në procedura)
 - Përcakton formatin e dokumenteve, nomenklaturën dhe procedurat e kontrollit të cilësisë në të njëjtin
- Shembull i tabelës së përmbajtjes së një plani të cilësisë (shih aneksin)
- 3 Procedurat cilësore
 - 3.1 Kontroll formal i cilësisë
 - 3.1.1 Numërimi i dokumentit
 - 3.1.2 Formatin e dokumentit
 - 3.1.3 Procedurat dhe përgjegjësitë e kontrollit të cilësisë
 - 3.2 Kontrolli i cilësisë i orientuar nga përmbajtja
 - 3.2.1 Procedurat e kontrollit të cilësisë së përmbajtjes
 - 3.2.2 Koha
 - 3.2.3 Rrjeti i vlerësimit

Plani i Cilësisë

- Shembull i rregullave: Kodi i identifikimit të dokumentit (DIC)

Field n.	1	2	3	4
Content	PROJECT_NAME	Work package number or GE (GEneral document)	If deliverable: the number of the deliverable (e.g. D2.1). If not deliverable: WD (working Document) and the progressive number within the WP	The version number (assigned by the author, e.g. V 0.2). replaced by an F (=Final) after end of evaluation process
Example	EL-GATE	WP2	D21	F

Menaxhimi i konflikteve

- Procedurat për zgjidhjen e konfliktit: përshkruani se si do të adresohen dhe zgjidhen çdo konflikt brenda Konsorciumit.
- Zakonisht nënkupton hapat e mëposhtëm:
 - Menaxheri i Projektit përpiqet të marrë një konsensus informal
 - Menaxheri i Projektit përpiqet të marrë konsensus në mënyrë formale (p.sh. Takimi vetëm me partnerët e përfshirë)
 - Menaxheri i Projektit thërret mbledhjen e G.A.
 - Nëse është e nevojshme, votimi G.A.
 - Nëse nuk gjendet konsensus, përfshirja e Komisionit

Përhapja, Shfrytëzimi dhe Komunikimi

- Një element kyç në çdo projekt propozim të BE-së
- BE-ja përdor paratë e taksapaguesve për të financuar projekte, prandaj duhet të sigurojë që rezultatet të përdoren dhe të vihen në dispozicion për një audiencë të gjerë
- Sidoqoftë, shpesh ka një konfuzion midis këtyre tre termave
- Për të shmangur konfuzionin midis këtyre tre komponentëve, ne ofrojmë përkufizime të qarta për secilin prej tyre

Përhapja, Shfrytëzimi dhe Komunikimi

- Përkufizimet
- Përhapja: “Transferimi i njohurive dhe rezultateve me qëllim që t'u mundësojë të tjerëve të përdorin dhe të marrin rezultate, duke maksimizuar kështu ndikimin e kërkimit të financuar nga BE-ja”.
 - Fokusi është në transferimin e rezultateve dhe në ripërdorimin e tyre nga aktorë të tjerë.
 - Shkalla në të cilën kjo është e mundur është e lidhur padryshim me vlerën komerciale të të njëjtave rezultate dhe me dispozitat e IPR të vendosura nga konsorciumi.

Përhapja, Shfrytëzimi dhe Komunikimi

- Përkufizimi
- Përhapja. “Përdorni në mënyrë efektive rezultatet e projektit përmes rrugëve të shfrytëzimit shkencor, ekonomik, politik ose shoqëror, duke synuar t'i kthejnë veprimet R&I në vlerë dhe ndikim konkret për shoqërinë”.
 - Përdorimi i rezultateve të projektit nga partnerët e konsorciumit, ndoshta mbi baza komerciale.
 - Do të zhvillohet pas përfundimit të projektit, por duhet të përshkruhet në mënyrë të besueshme në propozim.

Përhapja, Shfrytëzimi dhe Komunikimi

- Përhapja
- Komunikimi. “Një proces i planifikuar në mënyrë strategjike që fillon në fillim të aksionit dhe vazhdon gjatë gjithë jetës së tij, që synon të promovojë veprimin dhe rezultatet e tij.”
 - Një proces i njëanshëm që synon ta bëjë projektin të dukshëm dhe të njohur për botën e jashtme, jo vetëm në aspektin e rezultateve, por edhe të aktiviteteve të projektit (ngjarje publike, trajnime, raporte të ndërmjetme dhe dokumente me interes për një komunitet më të gjerë....).

Përhapja, Shfrytëzimi dhe Komunikimi

a) Përhapja dhe shfrytëzimi i rezultateve

- Një projekt "plani për shpërndarjen dhe shfrytëzimin e rezultateve të projektit", duhet të përfshihet në propozim, i artikuluar në fazat e mëposhtme (ky shembull i referohet dhe propozimit të projektit të Kerkim&Zhvillim)..
- **Faza 1:** Përpunimi i IPR dhe rregullave komerciale.
- Duhet të përcaktohen rregullat e shfrytëzimit tregtar dhe më konkretisht shpërndarja e të ardhurave ndërmjet partnerëve.
- Të gjitha këto çështje duhet të bien dakord dhe të përshkruhen në Marrëveshjen e Konsorciumit, e cila do të nënshkruhet nga të gjithë partnerët në fillim të projektit.

Përhapja, Shfrytëzimi dhe Komunikimi

a) Përhapja dhe shfrytëzimi i rezultateve

- **Faza 2:** Identifikimi i palëve të interesuara.
- Ky është hapi i parë i nevojshëm për të krijuar një bazë të shëndoshë për të tre komponentët (shpërndarja, shfrytëzimi dhe komunikimi).
- Përkufizimi i “palëve të interesuara”:
- TË GJITHË AKTORËT QË MUND TË NDIKOJNË OSE TË NDIKOHEN NGA PROJEKTI/ PROCESI
- Në mënyrë që të shpërndahen siç duhet rezultatet e projektit, duhet të identifikohen palët e interesuara.
- Aktiviteti i parë: hartimi i aktorëve në Evropë që operojnë në të njëjtën fushë, p.sh. si kompani individuale, shoqata tregtare, organizata kërkimore, OJQ, Autoritetet Publike etj.
- Palët e interesuara janë ata që janë të interesuar në një transferim të drejtpërdrejtë të rezultateve të projektit në aspektin e procedurave, pajisjeve dhe rezultateve të tjera të prekshme :
- Transferimi do të rregullohet me marrëveshje teknike dhe tregtare në bazë të një sërë dispozitash të cilat do të përcaktohen në marrëveshjen e konsorciumit (shih seksionin e IPR).

Përhapja, Shfrytëzimi dhe Komunikimi

a) Përhapja dhe shfrytëzimi i rezultateve

- **Faza 3:** Shpërndarja e rezultateve të projektit.
- Qëllimi është transferimi i njohurive dhe rezultateve të projektit tek kategoritë e palëve të interesuara të identifikuara. Prandaj, në bazë të hartës së kryer në Fazën 1, duhet të kryhen aktivitetet e mëposhtme :
- Sapo të bëhen të disponueshme rezultatet e para të prekshme, do të fillojë përfshirja e tyre e drejtpërdrejtë në aktivitetet e shpërndarjes së projektit, në mënyrën e mëposhtme:
 - Krijoni grupe të vogla me maksimum 10 palë të interesuara, organizoni takime të fokus grupeve për të ilustruar rezultatet e projektit dhe për të përgatitur transferimin;
 - Hapat e ardhshëm për të interesuarit do të përfshijnë :
 - Përcaktimi i aspekteve komerciale të transferimit, i cili do të jetë mbi baza preferenciale, por jo domosdoshmërisht falas,
 - Përcaktimi i aspekteve operacionale si trajnimi i operatorëve,
 - Zbatimi i rezultateve në faqet e përdoruesve dhe kështu me radhë

Përhapja, Shfrytëzimi dhe Komunikimi

a) Shpërndarja dhe shfrytëzimi i rezultateve - RECAP

- Një plan i mirë shpërndarjeje (jo komunikim, i cili trajtohet në një seksion të veçantë) duhet të përfshijë :
 - Faza 1: Sqarimi i IPR dhe rregullave komerciale.
 - Faza 2: Identifikimi i palëve të interesuara.
 - Faza 3: Shpërndarja e rezultateve të Projektit, duke përfshirë :
 - Organizimi i fokus grupeve
 - Identifikimi i përdoruesve pilot
 - Përkufizimi i aspekteve komerciale të transferimit
 - Marrëveshjet operationale (Trajnimi i operatorëve, zbatimi i rezultateve në faqet e përdoruesve, monitorimi...)

Përhapja, Shfrytëzimi dhe Komunikimi

b) Plani i shfrytëzimit

- Plani i shfrytëzimit kërkohet sa herë që BE-ja dhe partnerët e projektit bëjnë një investim për të arritur disa rezultate konkrete, në mënyrë që të ketë nevojë për një rikuperim të mëvonshëm të investimeve.
- Kjo mund të arrihet vetëm duke shfrytëzuar rezultatet e projektit, normalisht në një perspektivë komerciale
- Komisioni duhet të tregojë se rezultatet e projektit janë të dobishme për partnerët dhe shoqërinë në përgjithësi edhe pas përfundimit të fazës së financimit të projektit (vazhdueshmëria).

Përhapja, Shfrytëzimi dhe Komunikimi

- Struktura e planit të shfrytëzimit
- Plan i duhur i shfrytëzimit duhet të strukturohet si më poshtë :
 - 1. HYRJE
 - 2. OBJEKTIVAT E PROJEKTIT
 - 3. STRATEGJIA E SHFRYTEZIMIT (Pedhe tematikat e IPR)
 - 4. TE KUPTUARIT E BAZES SE KONSUMATOREVE
 - 5. MEKANIZMAT E SHFRYTEZIMIT
 - 6. PLANIFIKIMI I SHFRYTEZIMIT
 - 7. KALENDARI PERMBLEDHES
 - 8. MONITORIMI
 - 9. ROLET DHE PERGJEGJESITE

Përhapja, Shfrytëzimi dhe Komunikimi

- Strategjia e shfrytëzimit
- Qëllimi kryesor i strategjisë së shfrytëzimit është që pas përfundimit të projektit të ketë një bazë klientësh të gatshëm për të blerë produktet dhe/ose shërbimet të cilat përfshijnë rezultatet e projektit.
- Prandaj duhet:
 - Kryeni një analizë paraprake të tregut për të kuptuar potencialin real për shfrytëzimin tregtar të rezultateve tona
 - Identifikimi i grupeve kryesore të përdoruesve/blerësve të mundshëm
 - Filloni të krijoni ndërgjegjësim për produktin/shërbimin me përdoruesit, përmes shembujve:
 - Veprimet e shpërndarjes
 - Grupet e fokusuara të punës (fokus grupet) ku mblidhen reagimet nga përdoruesit e mundshëm dhe i ofrohen ekipit të projektimit
 - Mbajini përdoruesit e mundshëm të përditësuar për progresin e projektit
 - Identifikoni adoptuesit e hershëm (përdoruesit pilot)
 - Formuloni hipotezat e kthimit të investimit
 - Monitoroni efektivitetin e fushatës së shfrytëzimit

Përhapja, Shfrytëzimi dhe Komunikimi

- Si të zbatohet strategjia
- Për të zbatuar sa më sipër, çështja më delikate është përfshirja e përdoruesve/klientëve të mundshëm që nuk janë pjesë e projektit.
- Për të lehtësuar këtë veprim, rekomandohet të përfshihet në konsorcium projekti një ose më shumë nga përdoruesit e parashikuar.
- Një tjetër kanal është kontaktimi me shoqatat tregtare të cilat përfaqësojnë një numër të madh përdoruesish/klientësh potencialë.

Përhapja, Shfrytëzimi dhe Komunikimi

- Si të shkruani një plan të mirë shfrytëzimi
- Për të shkruar një plan të mirë shfrytëzimi duhet të merren parasysh disa çështje:
 - Jini sa më specifik që të jetë e mundur në treguesit e përdoruesve/klientëve të mundshëm që do të kontaktohen
 - Jini sa më realistë në formulimin e hipotezave të kthimit të Investimit (ROI)
 - Përcaktoni sa më saktë produktin/shërbimin që do të hidhet në treg
 - Përcaktoni sa më saktë që të jetë e mundur pronësinë e rezultateve (IPR)
 - Duhet të parashikohen të paktën dy versione të planit: një draft fillestar dhe një version përfundimtar si një përditësim i atij të mëparshmi kur rezultatet janë më afër përfundimit.

Përhapja, Shfrytëzimi dhe Komunikimi

- Të dorëzueshme
- Rezultatet tipike të një plani pune të shfrytëzimit
 - DX.1: Drafti i planit të shfrytëzimit
 - DX.2: Analiza e tregut
 - DX.3: Versioni përfundimtar i planit të shfrytëzimit
 - DX.4: Raport mbi aktivitetet e shfrytëzimit

Komunikimi në projektet e BE-së

- Pse është kaq e rëndësishme?
 - Detyrimi kontraktor
 - BE-ja ka nevojë për konsensus nga shtetet anëtare, prandaj duhet të tregojë se si i përdor fondet
 - Paratë publike, gamë e gjerë përfituesish (më shumë se anëtarët e konsorciumit)
- Çfarë komunikojmë?
- Kur komunikojmë?
- Me kë komunikojmë?
- Si të komunikojmë?
 - Rregullat formale, kontraktuale
 - Këshilla praktike (prezantim efektiv)

Çfarë komunikojmë?

- Duhet të komunikojmë :
 - Ekzistenca e projektit
 - Fakti që mbështetet nga fondet e BE-së
 - Rezultatet e projektit
 - Probleme me konfidencialitetin!
 - Në nivel universitar/kërkimor
 - Në nivel industrial
 - Të jenë adresa në marrëveshjen e Konsorciumit

Kur komunikojmë?

- Komunikimi për ekzistencën e projektit mund të fillojë herët në jetëgjatësinë e projektit (p.sh. 6 muaj nga fillimi)
- Ai do të vazhdojë gjatë gjithë jetës së projektit dhe pas përfundimit
- Përmbajtja evoluon me evolucionin e projektit ("ne do të bëjmë... "ne kemi bërë...")

Me kë komunikojmë?

- Komunikimi është i lidhur ngushtë me strategjinë e shpërndarjes së projekteve
- Grupe të ndryshme të synuara (në varësi të përmbajtjes së projektit, mesazhet duhet të përshtaten:
 - Publik i gjerë (p.sh. shoqëria civile)
 - Publiku i specializuar (p.sh. studiues)
 - Niveli politik (normativë normale)
 - Palët e interesuara në përgjithësi
 - "Replikuesit" e mundshëm
- Problem gjuhe!!!!!!!
- Prandaj, ne duhet të përcaktojmë një metodologji dhe mjete komunikimi që zgjidhin të gjitha këto çështje:
 - Përshtatja e mesazhit dhe formulimit për grupet e ndryshme të synuara
 - Jini sa më të qartë dhe të plotë (mos supozoni se lexuesit kanë sfond)
 - Parashikoni kostot e përkthimit

Strategjitë e komunikimit

- Strategjia e publikimit
 - Materiale promovuese, si broshura, postera, kartolina
 - Buletinet
 - Punime shkencore (nëse është e përshtatshme), Publikime për qëllime të përgjithshme dhe shtypin e specializuar
- Strategjia multimediale
 - Faqja web e projektit, buletinet, rrjetet sociale
- Strategjia e ngjarjeve: ngjarje publike, konferenca, ngjarje të organizuara nga projekti

Qëndrueshmëria

Përkufizimi i zhvillimit të qëndrueshëm (Brundtland, 1987)

- **Zhvillimi i qëndrueshëm** është zhvillimi që plotëson nevojat e së tashmes pa kompromentuar aftësinë e brezave të ardhshëm për të përmbushur nevojat e tyre. Ai përmban brenda tij dy koncepte kryesore
- Koncepti i 'nevojave', në veçanti nevojat thelbësore të të varfërve të botës, të cilave duhet t'u jepet përparësi kryesore; dhe
- Ideja e kufizimeve të imponuara nga gjendja e teknologjisë dhe organizimi shoqëror në aftësinë e mjedisit për të përmbushur nevojat aktuale dhe të ardhshme.

Qëndrueshmëria në projektet e BE-së

Nevoja për të siguruar që rezultatet e projektit do të vazhdojnë të ofrojnë përfitime pas përfundimit të jetës së projektit.

SI?

- Vendosja e strukturave të përhershme (të brendshme dhe/ose të jashtme)
- Alokimi i personelit të përhershëm
- Angazhimi nga rangu menaxherial i nivelit të lartë
- Bashkëpunim i qëndrueshëm me palët e tjera të interesuara

Virtual Albanian European
Universities eXchange

Faleminderit!

www.valeu-x.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

TECHNISCHE
UNIVERSITÄT
DRESDEN

Mednarodna fakulteta
za družbene in poslovne študije
International School
for Social and Business Studies
Celje · Slovenia · Europe

Universiteti
European i
Tiranës

EPOKA
UNIVERSITY

